

Musí politické strany poskytovat informace II. ?

eFocus

Dovoluji si pln zdvořilosti reagovat na text právníka F.Nonnemanna - Politická strana jako povinný subjekt podle zákona o svobodném přístupu k informacím? [1], který erudovaně reagoval na můj text - Musí politické strany poskytovat informace?[2].

Děkuji váženému kolegovi za zajímavou argumentaci a posílení diskuze na toto zajímavé, a jak naznačuje nota bene i F. Nonnemann, opomíjené téma.

Oponující autor mj. uvádí, že kontrola hospodaření politických stran u publikace určitých dat je zajišťována zákonem č. [424/1991](#) Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů a nevidí tedy důvod, proč by pol. strany měly být subsumovány též pod z. č. [106/1999](#) Sb. (dále též InfZ.). O tom, že některé otázky upravuje citovaný z. č. 424/1999 Sb., není sporu, nicméně nevidím relevantního důvodu, proč by současně pol. strany nemohly poskytovat informace i v režimu z. č. [106/1999](#) Sb. a to zejména s ohledem na ústavně-právní charakter práva na informace, tedy práva té nejvyšší síly.

Tak jako např. ČNB nevyklučuje z působnosti info-zákona skutečnost, že musí publikovat určité informace dle z. č. 6/1993 o ČNB, tak nevidím relevantní pohnutky, proč by zákon č. [424/1991](#) Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, měl pol. strany vyloučit z gesce zákona o svobodném přístupu k informacím. Obdobný legální mechanismus, že lex specialis nezkonsumuje povinnost poskytovat informace dle InfZ platí i pro řadu dalších povinných subjektů, proto argumentaci existencí zákon č. [424/1991](#) Sb., zde pokládám za do značné míry lichou.

K dalšímu argumentu F.Nonnemanna - cit.: *Politické strany a hnutí, ač jsou pro fungování demokratické státu zřejmě nezbytné, nejsou jeho součástí, stranické a státní struktury jsou, nebo by alespoň měly být, důsledně odděleny. Srůstání strany (obvykle jediné či dominantní) a státu je naopak typickým znakem totalitních režimů.*

Přiznám se, že úplně nerozumím, čím by subsumce pol. stran pod InfZ. napomohla jejich *srůstání* s naším demokratickým státem - členem EU. Ba naopak myslím, že řádné poskytování informací je projevem demokratickým, resp. posílením anti-totalitárních aspektů moderního právního státu.

Autor možná pokládá za nevhodné, pokud jsou pol. strany procesně podřazeny pod InfZ., ano formálně-právně by bylo asi nejlepší, pokud by existoval speciální zákon o poskytování informací politickými stranami, je ovšem současně otázkou, zda by to bylo i praktické. Nota bene pokud nyní takový speciální zákon nemáme, nezbyvá nám než realizovat právo na informace přes zmíněný InfZ. Víím, není to v teoreticko-právní rovině ideální, nicméně je to určitě společensky prospěšnější (resp. souladnější s veřejným zájmem) než pro realizaci práva na informace nedělat nic, resp. ji vnímat restriktivně, což je v rozporu s dnešními trendy v judikatuře i doktríně.

Pakliže tedy F.Nonnemann chtěl výše naznačeným zahájit diskuzi směrem k přípravě a přijetí nového speciálního zákona o poskytování informací politickými stranami, pak jsem této rozpravě otevřen.

Avšak ani tuto jeho argumentaci prozatím neshledávám jako relevantní a tedy jako *raison d'etre* pro neposkytování informací pol. stranami.

Právník Nonnemann, též polemizuje s mým argumentem, že (zkráceně napsáno) politické strany hospodaří s veřejnými prostředky, a i proto by na ně měla regulace zákona o svobodném přístupu k informacím dopadat.

Úředník F.Nonnemann správně poukazuje na fakt, že hospodaření s veřejnými prostředky jako definiční znak povinného subjektu bylo do zákona o svobodném přístupu k informacím zavedeno novelizací provedenou zákonem č. [39/2001](#) Sb., který mezi povinné subjekty přidal veřejnou instituci hospodařící s veřejnými prostředky. Ovšem již zákonem č. [61/2006](#) Sb. byla s účinností od 23. března 2006 podmínka hospodaření s veřejnými prostředky ze zákona odstraněna.

Nicméně pokud čteme zákonný text důkladně a systematicky je nám jasné, že zmíněný aspekt je v InfZ obsažen implicitně! Koneckonců jak praví i důvodová zpráva (při vědomí její nenormativnosti), že toto kritérium se jeví jako *nadbytečné*. Pokud je něco označeno za „nadbytečné“ (!), pak tomu rozumíme tak, že to dostatečně vyplývá z ostatních zákonných dat, a její znovuzařazení by bylo pouhým redundantním opakováním. Zákonodárce ji tedy z InfZ vypustil jako zbytečnou - duplicitní, ne že by již neplatila.

Je zřejmé, že požadavek a *contio* hospodaření s veřejnými prostředky je obsažen v InfZ. implicitně. To jsem ve svém původním textu nezdůraznil, a proto jsem možná některé čtenáře mohl zmást.

Závěr

Argumentaci F.Nonnemanna pokládám za zajímavou, nicméně povětšinou příliš formalistickou, kdy lidově napsáno: Pro jednotlivé stromy, nevidíme celý „informační“ les.

Setrvávám na svém původním odborném postoji, že pol. strany pokud chtějí vést stát, tak by měli jít v oblasti své transparentnosti ostatním příkladem. A ne se formalisticky vymlouvat a snažit se právními kličkami vyvléci z režimu info-zákona. Nezapomínejme na to, že právo na informace z hlediska systematiky ústavního pořádku řadíme v ČR mezi práva politického (!) charakteru zaručená Listinou základních práv a svobod. Proto pokládám za neudržitelné, aby např. fotbalový klub Hradec Králové vlastněný městem, byl aplikační praxí pokládán za povinný subjekt a parlamentní pol. strana nikoliv.

Mám nadále za to, že interpretací ústavních zákonů a zákona č. [106/1999](#) Sb., dojdeme k závěru, že pol. strany musí řádně poskytovat informace.

Úvaze *de lege ferenda* zda problematiku neupravit zvláštním zákonem (či explicitněji v InfZ) se nebráním, avšak bráním se argumentaci, která by měla za cíl usnadnit pol. stranám posílení jejich netransparentnosti![3]

Samozřejmě, ač akademický pracovník, nejsem tak naivní, abych si myslel, že právo na informace je všelékem na neduhy dnešního veřejného života v ČR, nicméně je jedním z palety ozdravných prostředků, avšak toto už je námět na další komentář.

JUDr. Petr Kolman, Ph.D.,
odborný asistent na PF MU v Brně
právník a publicista

[1] Mgr. František Nonnemann, Politická strana jako povinný subjekt podle zákona o svobodném přístupu k informacím?, k dispozici >>> [zde](#).

[2] JUDr. Petr Kolman, Ph.D., Musí politické strany poskytovat informace?, k dispozici >>> [zde](#).

[3] F.Nonnemanovi se omlouvám, že se v tom to textu, z důvodu nedostatku času, a též vzhledem k populárnějšímu charakteru Eprava.cz nevypořádám nyní se všemi jeho námitkami, v případě zájmu se jimi mohu zaobírat v dalších textech.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [LEAGLE.ONE: Triangle Family Office #14: Největší riziko bohatství? Když každý radí správně — ale nikdo neřídí celek](#)
- [Lukáš Vacek a Peter Perniš novými vedoucími advokáty Aegis Law](#)
- [endors staví advokacii na pozornosti již deset let. Výročí oslaví 10 událostmi pro klienty](#)
- [Mezinárodní advokátní kancelář bpv BRAUN PARTNERS slavila 20 let](#)
- [LEAGLE.ONE: Triangle Family Office #13: Jak investují lidé, kteří chtějí majetek nejen vytvořit, ale i ochránit](#)
- [LEAGLE.ONE: Triangle Family Office #12: Skrytá slabina úspěchu: zakladatelský paradox v řízení bohatství](#)
- [Prémiový rezidenční komplex Bakers Court přináší na realitní trh komfortní bydlení s 5* službami](#)
- [ESG Simple jako praktická opora pro ESG reporting malých a středních podniků](#)
- [Partner BBH Tomáš Sedláček obdržel prestižní ocenění „Lawyer of the Year“ na IFLR Europe Awards 2026 v Londýně](#)
- [LEAGLE.ONE: Kdo pomůže dětem vybrat správnou cestu, když dnešní profese zítra nemusí existovat?](#)
- [Jindřich Fuka novým advokátem Aegis Law](#)